

**AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

Uw brief van
17 december 2019

Contactpersoon
Mw. [REDACTED]
Mw. [REDACTED]
070 [REDACTED]

Onderwerp
Advies over het concept voor de Wet zeggenschap lichaamsmateriaal

Geachte heer De Jonge,

Bij brief van 17 december 2019 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor de regels voor handelingen met lichaamsmateriaal, welke worden verricht voor andere doeleinden dan geneeskundige behandeling of diagnostiek van de donor (Wet zeggenschap lichaamsmateriaal) (hierna: het concept).

Het concept geeft regels voor handelingen met lichaamsmateriaal en verwijst voor de (eventueel daaraan gekoppelde) verwerking van persoonsgegevens naar regels in andere wetgeving betreffende gegevensbescherming, zoals de AVG. Er kan hierdoor veel onduidelijkheid en verwarring ontstaan over de verhouding van die regels tot elkaar in situaties waarin ze beiden van toepassing zijn. De AP heeft op dit punt bezwaar tegen het concept en adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij het bezwaar is weggenomen.

1. Hoofdlijn advies

Het concept is van toepassing op handelingen met lichaamsmateriaal dat is of wordt afgenomen op het gebied van of in verband met de geneeskunst of de medische- of biologische wetenschap. Het concept regelt algemene vereisten waaronder lichaamsmateriaal mag worden afgenomen, bewaard, overgedragen aan een beheerder of verstrekt aan een gebruiker, gebruikt en vernietigd.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

Volgens de toelichting moet het gebruik van lichaamsmateriaal worden onderscheiden van de verwerking van persoonsgegevens.¹ Het concept geeft regels voor handelingen met lichaamsmateriaal en verwijst voor de (eventueel daaraan gekoppelde) verwerking van persoonsgegevens naar regels in andere wetgeving betreffende gegevensbescherming, zoals de AVG. Er kan hierdoor veel onduidelijkheid en verwarring ontstaan over de verhouding van die regels tot elkaar in situaties waarin ze beiden van toepassing zijn. Zo vereist het concept toestemming voor het bewaren en gebruiken van lichaamsmateriaal die niet overeenkomt met de toestemming als bedoeld in de AVG.

2. Strekking van het concept

Het concept is van toepassing op handelingen met lichaamsmateriaal dat is of wordt afgenomen op het gebied van of in verband met de geneeskunst of de medische- of biologische wetenschap, waaronder wetenschappelijk onderwijs. De handelingen met lichaamsmateriaal vallen alleen onder het concept als er een ander doel mee wordt beoogd dan genezing van de donor, hem te behoeden voor het ontstaan van een ziekte of zijn gezondheidstoestand te beoordelen.² Het concept stelt algemene vereisten waaronder lichaamsmateriaal mag worden afgenomen, bewaard, overgedragen aan een beheerder of verstrekt aan een gebruiker, gebruikt en vernietigd. De vereisten gelden aanvullend op de bestaande wetten met specifieke regels over het gebruik van veelal specifiek lichaamsmateriaal, of in een specifieke situatie.

3. Verzoek om informatie

De AP is verzocht om in het bijzonder aandacht te schenken aan de volgende aspecten:

1. De brede vormvrije toestemming die wordt gehanteerd in het concept (in relatie tot overweging 33 van de AVG), en de uitzonderingen op toestemming voor wat betreft het gebruik van lichaamsmateriaal voor medisch- en biologisch-wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en kwaliteitsbewaking (artikel 17 tot en met 19 van het concept).
2. De omschrijving van herleidbaar/niet herleidbaar lichaamsmateriaal.
3. De open bewaartermijn in het beheerreglement (artikel 11 van het concept).

De AP gaat eerst in op dit informatieverzoek. Daarna volgen de adviespunten.

3.1 Brede vormvrije toestemming en uitzonderingen

3.1.1 Vormvrije toestemming

Het uitgangspunt van het concept is dat voor het bewaren en gebruiken van lichaamsmateriaal toestemming nodig is van de beslissingsbevoegde. De toestemming is volgens het concept vormvrij.

De AVG verstaat onder 'toestemming' elke vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem

¹ Memorie van toelichting, p. 41.

² Artikel 2, eerste lid, van het concept.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

betreffende verwerking van persoonsgegevens voor één of meer specifieke doeleinden aanvaardt.³ De AVG schrijft daarmee geen specifieke vorm van toestemming voor anders dan een duidelijke actieve handeling. Als voorbeelden worden genoemd een schriftelijke verklaring, ook met elektronische middelen, of een mondelinge verklaring, waaruit blijkt dat de betrokkene vrijelijk, specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig met de verwerking van zijn persoonsgegevens instemt.⁴ Wel moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven.⁵

3.1.2 Brede toestemming

Het concept biedt volgens de toelichting ruimte voor een brede toestemming op meerdere vlakken. Ten eerste is het mogelijk voor globale of meerdere gebruiksdoelen in één keer toestemming te vragen. Als lichaamsmateriaal wordt bewaard voor later gebruik is het volgens de toelichting vaak nog niet of slechts globaal bekend voor welke precieze doeleinden het materiaal gebruikt zal worden. Ten tweede hoeft de toestemming niet beperkt te zijn tot lichaamsmateriaal dat op het moment van vragen al vrij is gekomen of vlak daarna vrij zal komen.⁶

Voor rechtmatige toestemming op grond van de AVG is een specifieke en geïnformeerde wilsuiting van de betrokkene nodig, waarmee hij de verwerking van zijn persoonsgegevens voor één of meer specifieke doeleinden aanvaardt. Overweging 33 van de AVG erkent evenwel dat vaak niet mogelijk is om het doel van de gegevensverwerking voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden volledig te omschrijven op het ogenblik waarop de persoonsgegevens worden verzameld. Daarom moet de betrokkenen worden toegestaan hun toestemming te geven voor bepaalde terreinen van het wetenschappelijk onderzoek waarbij erkende ethische normen voor wetenschappelijk onderzoek in acht worden genomen. WP29 merkte in haar opinie op dat in geval van bijzondere persoonsgegevens deze overweging van de AVG strikter moet worden geïnterpreteerd.⁷

Overweging 33 van de AVG heeft alleen betrekking op wetenschappelijk onderzoek, terwijl het concept ook geldt voor geneeskunst en wetenschappelijk onderwijs. Daarnaast moet er volgens overweging 33 van de AVG sprake zijn van een afbakening van minimaal 'bepaalde terreinen' van wetenschappelijk onderzoek. Dit vereiste wordt strikt uitgelegd, omdat het bij persoonsgegevens die uit het lichaamsmateriaal zijn verkregen, zal gaan om bijzondere persoonsgegevens, namelijk genetische gegevens, biometrische gegevens en/of gegevens over gezondheid. De toelichting op het concept stelt dat de doeleinden vaak nog niet of slechts globaal bekend zijn. Dit kan, zonder nadere toelichting, tot een bredere toestemming leiden dan op grond van de AVG is toegestaan.

Verder heeft WP29 opgemerkt dat de verwerkingsverantwoordelijke andere manieren moet vinden om ervoor te zorgen dat zo goed mogelijk wordt voldaan aan de eisen voor toestemming, bijvoorbeeld door de

³ Artikel 4, elfde lid, j° 6, eerste lid, onder a, van de AVG.

⁴ Overweging 32 van de AVG.

⁵ Verantwoordingsplicht op grond van artikel 5, tweede lid, van de AVG.

⁶ Memorie van toelichting, p. 15-16.

⁷ WP29, *Richtsnoeren inzake toestemming overeenkomstig Verordening 2016/679*, laatstelijk herzien en vastgesteld op 10 april 2018, p. 33.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

betrokkene toe te staan om in algemenere termen toestemming te geven voor een onderzoeksdoelstelling en voor specifieke fases van een onderzoeksproject waarvan bij aanvang reeds bekend is dat deze zullen worden uitgevoerd. Naarmate het onderzoek vordert, kan toestemming voor verdere stappen in het project verkregen worden voordat een volgende fase van start gaat.⁸

Het concept voorziet niet in dergelijke andere manieren om ervoor te zorgen dat zo goed mogelijk wordt voldaan aan de eisen voor toestemming.

Kortom, de brede toestemming als bedoeld in het concept is niet in overeenstemming met (overweging 33 van) de AVG.

3.1.3 Uitzonderingen toestemming

Naast hetgeen hierboven is opgemerkt over de breedte van de toestemming, geldt dat die toestemming op grond van het concept (onder bepaalde voorwaarden) niet nodig is voor het bewaren en gebruiken van lichaamsmateriaal voor wetenschappelijk onderzoek,⁹ voor kwaliteitsbewaring¹⁰ en voor bepaalde opsporingsdoeleinden^{11,12}

Voor rechtmatige verwerking van persoonsgegevens is op grond van de AVG de toestemming van de betrokkene vereist of een andere gerechtvaardigde grondslag.¹³ Dus als er geen (of geen rechtmatige) toestemming is, dan is er een andere grondslag nodig om persoonsgegevens te mogen verwerken.

3.2 Herleidbaar/niet herleidbaar lichaamsmateriaal

In de toelichting is aangegeven dat de AVG en de Uitvoeringswet AVG (UAVG) van toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens, hetgeen aan de orde is als lichaamsmateriaal in herleidbare vorm wordt gebruikt. Pas als het met behulp van alle redelijke middelen of derden onmogelijk is om door eenieder indirect de persoon te herleiden en deze onmogelijkheid onherroepelijk is, gaat het om niet-herleidbaar lichaamsmateriaal en zal er geen sprake meer zijn van verwerking van persoonsgegevens. Vaak is er volgens de toelichting bij gebruik van lichaamsmateriaal voor wetenschappelijk onderzoek sprake van herleidbaar materiaal (namelijk indirect herleidbaar naar de donor), waarbij beheerders en gebruikers maatregelen nemen om de persoonlijke levenssfeer van de donoren te beschermen, bijvoorbeeld door deze gegevens te pseudonimiseren.¹⁴

⁸ P. 34.

⁹ Artikel 17 van het concept.

¹⁰ Artikel 19 van het concept.

¹¹ Artikel 20 van het concept.

¹² Bij algemene maatregel van bestuur kunnen toepassingen waarvoor lichaamsmateriaal wordt gebruikt worden aangewezen als sensitief. Voor het gebruik van lichaamsmateriaal voor een sensitieve toepassing is specifieke toestemming van de beslissingsbevoegde vereist. Brede toestemming is voor deze sensitieve toepassingen niet mogelijk en de uitzonderingen op de (brede) toestemming zoals genoemd in artikel 17 tot en met 19 van het concept zijn niet van toepassing.

¹³ Artikel 6 van de AVG.

¹⁴ Memorie van toelichting, p. 24 en 41.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

Ook is in de toelichting aangegeven dat lichaamsmateriaal dat is gepseudonimiseerd en door het gebruik van aanvullende gegevens aan een natuurlijke persoon kan worden gekoppeld, beschouwd moet worden als drager van gegevens over een identificeerbare natuurlijke persoon. Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de beheerder of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld met selectietechnieken. Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen, aldus de toelichting.¹⁵

Deze beschrijving van herleidbaarheid is in overeenstemming met artikel 4, eerste lid, van de AVG en overweging 26 van de AVG.

3.3 Open bewaartermijn in beheerreglement

Het concept bepaalt dat de beheerder een beheerreglement vaststelt betreffende het door hem bewaren van lichaamsmateriaal, waarin ook de door hem gehanteerde bewaartermijn wordt genoemd.¹⁶ In de toelichting wordt hierover opgemerkt dat in geval van lichaamsmateriaal dat bedoeld is voor gebruik in biologisch medisch-wetenschappelijk onderzoek de bewaartermijn theoretisch gezien op oneindig wordt gesteld.¹⁷

Op grond van de AVG mogen persoonsgegevens in beginsel niet langer worden bewaard dan voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt noodzakelijk zijn.¹⁸ Een oneindige bewaartermijn is daarmee niet in overeenstemming.

Hiernaast geldt bovendien dat het vereiste in de AVG weliswaar is gericht tot de verwerkingsverantwoordelijke, maar het vaststellen van een wettelijke bewaartermijn, eventueel in de vorm van een maximum, is ook een waarborg ter bescherming van de belangen van de betrokkene. Dit kan een overweging zijn om toch een (maximale) bewaartermijn in het concept vast te stellen.

4. Advies

Volgens de toelichting moet het gebruik van lichaamsmateriaal worden onderscheiden van de verwerking van persoonsgegevens. Het lichaamsmateriaal is drager van persoonsgegevens. Op de handelingen met het lichaamsmateriaal is het concept van toepassing en op het daarbij verwerken van persoonsgegevens de AVG en UAVG, aldus de toelichting.¹⁹

¹⁵ Memorie van toelichting, p. 42.

¹⁶ Artikel 11, eerste lid, van het concept.

¹⁷ Memorie van toelichting, p. 51.

¹⁸ Artikel 5, eerste lid, onder e, van de AVG. Een uitzondering hierop kan gelden voor persoonsgegevens die louter worden verwerkt met het oog op wetenschappelijk onderzoek.

¹⁹ Memorie van toelichting, p. 41.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

De AP onderkent dit onderscheid tussen gegevensdrager en persoonsgegevens, maar signaleert dat bij het gebruik van lichaamsmateriaal zoals in dit concept wordt geregeld, veelal ook gebruik zal worden gemaakt van reeds verzamelde patiëntgegevens (behorende bij het lichaamsmateriaal). Ook de gegevens die uit het lichaamsmateriaal kunnen worden afgeleid zullen veelal persoonsgegevens zijn.

Deze theoretische scheiding in de wettelijke regels die van toepassing zijn op lichaamsmateriaal en persoonsgegevens kan tot onduidelijkheid en verwarring leiden. De paragrafen hieronder gaan nader in op een aantal van deze onduidelijkheden.

4.1 Grondslag

Uit paragraaf 3.1.2 is gebleken dat de brede toestemming als bedoeld in het concept niet in overeenstemming is met (overweging 33 van) de AVG en de opmerkingen van WP29 hierover. Bovendien is het toestemmingsvereiste als bedoeld in het concept niet van toepassing op een aantal onderdelen (zie hierover paragraaf 3.1.3). Dit betekent dat voor de gegevensverwerkingen in dat kader een andere grondslag nodig is om persoonsgegevens te mogen verwerken.²⁰

De AP adviseert om de toestemming zoals bedoeld in het concept in overeenstemming te brengen met de toestemming als bedoeld in de AVG, dan wel een andere grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in de toelichting te benoemen.

4.2 Doelomschrijving

Het concept bepaalt dat de beheerder informatie beschikbaar moet stellen over onder andere de globale gebruiksdoelen die worden voorzien.²¹

De AVG vereist evenwel dat de doeleinden van de gegevensverwerking welbepaald en uitdrukkelijk moeten zijn omschreven.²² Zoals ook in paragraaf 3.1.2 is aangegeven, erkent overweging 33 van de AVG weliswaar dat het vaak niet mogelijk is om het doel van de gegevensverwerking voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden volledig te beschrijven op het ogenblik waarop de persoonsgegevens worden verzameld, maar voor overige doeleinden zoals geneeskunst of wetenschappelijk onderwijs is dat niet erkend.

De AP adviseert om het concept aan te passen, zodat dat in overeenstemming wordt gebracht met de vereisten van doelomschrijving zoals genoemd in de AVG.

²⁰ Artikel 6 van de AVG.

²¹ Artikel 8, onder b, van het concept.

²² Artikel 5, eerste lid, onder b, van de AVG.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

4.3 Strafvorderlijke doeleinden

4.3.1 Voorwaarden

Lichaamsmateriaal kan zonder toestemming van de beslissingsbevoegde worden gebruikt voor strafvorderlijke doeleinden.²³ Het concept bepaalt dat lichaamsmateriaal alleen in beslag mag worden genomen wanneer een Officier van Justitie, na schriftelijke machtiging van een rechter-commissaris, het beslag schriftelijk vordert of de rechter-commissaris zelf een schriftelijk bevel daartoe geeft.²⁴ Het bevel of de machtiging wordt slechts gegeven als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Door de voorwaarden wordt de mogelijkheid tot een bevel tot inbeslagname van lichaamsmateriaal beperkt in vergelijking wat nu mogelijk is.²⁵ Volgens de toelichting zorgt het concept daarmee voor een goede balans tussen het publieke belang van de waarheidsvinding enerzijds en de vrije toegankelijkheid van de zorg en het recht op privéleven van betrokkenen anderzijds.²⁶

Eén van de voorwaarde die het concept noemt is dat het beoogde doel niet op een andere en minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteitstoets).²⁷ In de toelichting wordt hierover opgemerkt dat het gebruik van het lichaamsmateriaal slechts als ultimum remedium is toegestaan. Er bestaat, zo gaat de toelichting verder, met andere woorden geen andere mogelijkheid meer om het celmateriaal te verkrijgen, zoals van een haarborstel of tandenborstel. Hierdoor wordt de suggestie gewekt dat de subsidiariteitstoets zich beperkt tot de manier waarop het lichaamsmateriaal kan worden verkregen en niet (tevens) tot de voorvraag of vereist is dat lichaamsmateriaal überhaupt wordt gebruikt voor dit doeleinde.

De AP adviseert de toelichting op dit punt aan te passen.

4.3.2 Slachtoffer onbekend

Het concept bepaalt dat de regels omtrent gebruik voor strafvorderlijke doeleinden van overeenkomstige toepassing zijn op slachtoffers waarvan de identiteit bekend is.²⁸ De voorwaarde dat de identiteit bekend moet zijn heeft tot doel te voorkomen dat de locatie waar het lichaamsmateriaal ligt opgeslagen, zoals een biobank, verwordt tot een opsporingsdatabank.²⁹

²³ Artikel 20 van het concept. Zie ook artikel 151b van het Wetboek van Strafvordering.

²⁴ Artikel 20, eerste en tweede lid, van het concept.

²⁵ Memorie van toelichting, p. 25. Overigens is er (ook vanuit het veld) veel bezwaar tegen de mogelijkheid om lichaamsmateriaal zonder toestemming van de beslissingsbevoegde te gebruiken voor strafvorderlijke doeleinden. De AP gaat in dit advies niet op deze bestaande mogelijkheid in, aangezien die nu niet ter advisering voorligt. Dit advies doet evenwel niets af van de bestaande bezwaren.

²⁶ Memorie van toelichting, p. 25.

²⁷ Artikel 20, derde lid, onder d, van het concept.

²⁸ Artikel 20, vierde lid, eerste volzin, van het concept.

²⁹ Memorie van toelichting, p. 28.

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

Op deze voorwaarde bestaat een uitzondering, namelijk de inbeslagname van lichaamsmateriaal in het kader van het onderzoek naar het delict te vondeling gelegd kind, kinderdoodslag of kindermoord.³⁰ Het lichaamsmateriaal dat dan wordt afgenomen van het kind wordt vergeleken met het al bewaarde lichaamsmateriaal bij de beheerder, veelal aan de hand van de hielprik, teneinde de identiteit van het kind te achterhalen.³¹ Uit de toelichting volgt dat een belangrijk argument om dit gebruik toe te staan is geweest dat het voor de ontwikkeling en het welzijn van het kind belangrijk is dat hij weet wie zijn biologische ouders zijn.³² Dit argument gaat evenwel niet op voor de delicten kinderdoodslag of kindermoord. Bovendien is dit niet het doel van de inzet van strafvordering. Veeleer betreft dit gebruik een manier om alsnog de verdachte ouders van het te vondeling gelegde kind op te sporen. Ten dele is dit ook terug te lezen in de toelichting waarin staat: 'Uiteraard kan de identificatie van het slachtoffer (...) – door het opgeslagen lichaamsmateriaal te vergelijken met het DNA van de baby – ook leiden tot de opsporing van de verdachte'.³³

De AP adviseert daarom duidelijk te maken wat het doel is van het opnemen van de mogelijkheid om beslag te leggen op lichaamsmateriaal in het kader van het onderzoek naar het delict te vondeling gelegd kind, kinderdoodslag of kindermoord.

4.4 Het beheerreglement en overige administratieve verplichtingen

Het concept bepaalt dat de beheerder een beheerreglement moet opmaken dat bij aanvang van het beheer beschikbaar dient te zijn.³⁴ Het beheerreglement bevat onder andere de globale gebruiksdoelen die worden voorzien, de gegevens van de organisatie tot welke of van degene tot wie de beslissingsbevoegde zich kan wenden teneinde zeggenschap uit te oefenen, alsook de gehanteerde bewaartermijn.³⁵ Daarnaast heeft de beheerder op grond van het concept andere administratieve verplichtingen, waaronder het registreren van toestemmingen, bezwaren, verzoeken tot vernietiging en verstrekkingen.³⁶

Op grond van artikel 30 van de AVG is de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om een register van verwerkingsactiviteiten bij te houden. Veel van de ingevolge dat artikel vereiste gegevens die moeten worden gedocumenteerd zijn tevens onderdeel van het beheerreglement of de overige administratieve verplichtingen,³⁷ maar niet allemaal.³⁸

³⁰ Memorie van toelichting, p. 28 en artikel 20, vierde lid, tweede volzin, van het concept.

³¹ Memorie van toelichting, p. 27 en 28.

³² Dit sluit aan bij artikel 7, eerste lid, van het Internationaal verdrag inzake de rechten van het Kind op grond waarvan een kind recht heeft om, voor zover mogelijk, zijn of haar ouders te kennen, en door hen te worden verzorgd. Memorie van toelichting, p. 28.

³³ Memorie van toelichting, p. 27.

³⁴ Artikel 11, eerste lid, van het concept.

³⁵ Artikel 11, eerste lid, van het concept.

³⁶ Artikel 11, derde lid, van het concept.

³⁷ Waarbij omtrent de verwerkingsdoeleinden en de brede toestemming naar de eerdere opmerkingen hieromtrent wordt verwezen.

³⁸ Zie paragraaf 4.7 hieronder omtrent de doorgifte van persoonsgegevens aan een derde land, die samen met de documenten inzake de passende waarborgen moet zijn opgenomen in het register van verwerkingsactiviteiten (artikel 30, eerste lid, onder e, van de AVG).

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
z2019-28996

De AP adviseert om in de toelichting te verduidelijken dat de beheerder als verwerkingsverantwoordelijke naast het beheerreglement ook een register van verwerkingsactiviteiten dient bij te houden, waaraan de AVG deels andere eisen stelt.

4.5 Vernietiging

Het concept noemt de gevallen waarin het lichaamsmateriaal wordt vernietigd, waaronder na het verstrijken van de bewaartermijn.³⁹ Het verstrijken van de bewaartermijn leidt volgens het concept in alle gevallen tot vernietiging van het lichaamsmateriaal, terwijl voor de overige gevallen uitzonderingen op de vernietiging bestaan. In de toelichting staat evenwel op meerdere plaatsen aangegeven dat uitzonderingen op vernietiging ook gelden in geval van verstrijken van de bewaartermijn.⁴⁰

De AP adviseert om in de toelichting duidelijk te maken dat de uitzonderingen op vernietiging van het lichaamsmateriaal niet gelden voor het verstrijken van de bewaartermijn.

Het concept stelt voorts dat het lichaamsmateriaal in bepaalde gevallen niet hoeft te worden vernietigd indien het lichaamsmateriaal 'niet meer wordt bewaard of gebruikt of het lichaamsmateriaal niet meer in herleidbare vorm wordt bewaard of gebruikt'.⁴¹ Wanneer het lichaamsmateriaal niet meer wordt bewaard, is vernietiging niet nodig omdat er niets te vernietigen valt. Daarnaast is niet (voldoende) onderbouwd waarom in het geval dat het lichaamsmateriaal niet wordt gebruikt het verzoek tot vernietigen, de intrekking van toestemming of het bezwaar van de beslissingsbevoegde(n) niet zou moeten leiden tot vernietiging.

De AP adviseert om de zinsnede 'niet meer wordt bewaard of gebruikt of het lichaamsmateriaal' te schrappen uit artikel 12, tweede lid, van het concept.

5. Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Vicevoorzitter

³⁹ Artikel 12, eerste lid, van het concept.

⁴⁰ Memorie van toelichting, p. 20 en 84.

⁴¹ Artikel 12, tweede lid, van het concept.